

4.5 Paikallisesti päätettävät asiat, Kontiolahden kunnan tarkennukset

Toimintakulttuurin kehittämisen ja oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut

Opetuksen järjestäjä mahdollistaa suunnitelmallisesti ja ennakoidusti oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt huolehtimalla siitä, että kouluilla on käytössään riittävät resurssit, kuten riittävästi kelpoista henkilöstöä, tarvittavat oppimateriaalit sekä oppimista tukevat koulutilat ja oppimisympäristöt. Opetuksen järjestäjä osoittaa kouluille myös ryhmäkohtaisen tuen resurssin vähintään lainsäädännön määrittelemän oppilaskohtaisen laskentaperiaatteen mukaisesti ja myöntää harkintaan perustuen mahdollisen lisäresurssin.

Koulujen toimintakulttuuria kehitetään säännöllisessä ja suunnitelmallisessa yhteistyössä kunnan kasvatus- ja koulutusosaston hallinnon, rehtoreiden ja koulunjohtajien, koulun henkilöstön, oppilaiden, huoltajien, opiskeluhuollon ja muiden monialaisten toimijoiden kanssa. Yhteiseen suunnitteluun, toteutukseen, toiminnan arviointiin ja kehittämiseen tulee varata riittävästi aikaa läpi lukuvuoden.

Rehtori tai koulunjohtaja vastaa oman yksikkönsä osalta toimintakulttuurin johtamisesta ja siitä, että oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt toteutuvat tarkoituksenmukaisesti, huomioiden oman yksikkönsä erityispiirteet. Koulujen toimintakulttuurissa korostetaan yhteistyötä ja jaettua johtamista.

Koulun henkilökunnalla tulee olla ajantasaista tietoa ja laaja-alaista osaamista, joka tukee oppilaiden oppimista ja koulunkäyntiä. Koulun henkilökunnan tulee myös pystyä tukemaan oppilaiden kokonaisvaltaista sosioemotionaalista kehitystä ja hyvinvointia. Opiskeluhuollollinen osaaminen on kiinteä osa koulun toimintaa. Hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot sekä kyky analysoida ja ratkaista monenlaisia haasteita ovat keskeinen osa koulun arkea. Hyvä ajanhallinta ja kyky organisoida omaa työtä, erilaisia tilanteita ja tapahtumia ovat myös tärkeitä taitoja koulun sujuvan toiminnan kannalta. Myös teknologian luonteva käyttö on olennainen osa koulun henkilöstön osaamista. Henkilökunnan osaamista tulee päivittää säännöllisesti.

Opettajilta vaaditaan edellisten lisäksi monipuolista oppiaineiden tuntemusta ja pedagogisten taitojen hallintaa. Oman ammatillisen osaamisen kehittäminen on olennainen osa opettajan työtä.

Koulujen rehtoreilta ja johtajilta edellytetään myös osaamista, joka kattaa pedagogiikan tuntemuksen, johtamistaidot, vuorovaikutus- ja viestintätaidot, hallinnollisen osaamisen sekä strategisen päätöksentekokyvyn.

Kouluilla edellytetään opettajien ja muun henkilökunnan välistä yhteistyötä sekä yhteistyötä moniammatillisten asiantuntijoiden kanssa. Tiivis ja rakentava yhteistyö sekä vuorovaikutus huoltajien kanssa tukee oppilaiden oppimista, koulunkäyntiä ja hyvinvointia. Verkostoituminen ja yhteistyö muiden koulujen sekä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa tukee osaltaan koulun toimintakulttuuria.

Toimintakulttuurin kehittämisen ja oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut tarkennetaan koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa.

7.9 Paikallisesti päätettävät asiat, Kontiolahden kunnan tarkennukset

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut

Rehtorin vastuut

Koulun toimintaa johtava rehtori tai koulunjohtaja vastaa oman yksikkönsä osalta opetussuunnitelmaan liittyvästä lukuvuosittaisesta perehdyttämisestä ja tiedottamisesta. Rehtori tai koulunjohtaja suunnittelee ja organisoii yhteistyössä opettajakunnan kanssa oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja huolehtii sekä ryhmä- että oppilaskohtaisen tukiresurssin jakamisesta ja kohdentamisesta omassa yksikössään. Rehtori tai koulunjohtaja vastaa yhteistyössä opettajakunnan kanssa tarkoituksenmukaisilla luokka- ja opetusryhmäajoilla siitä, että oppimisen tavoitteet voidaan saavuttaa. Tila- ja lukujärjestysratkaisuilla sekä opettajien ja ohjaajien työn organisoinnilla huolehditaan siitä, että oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt voivat toteutua. Rehtori tai koulunjohtaja huolehtii yhdessä koulun opettajakunnan kanssa eriyttämisen, yhteisopettajuuden, kielitietoisuuden opetuksen ja muiden pedagogisten ratkaisujen toteuttamisesta. Rehtori tai koulunjohtaja vastaa myös opetusjärjestelyiden vaikuttavuuden ja resurssien riittävyyden arvioinnista sekä toteutuneiden ryhmäkohtaisten tukimuotojen suorittemäärien raportoinnista omassa yksikössään.

Lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut

Rehtori tai koulunjohtaja laatii oman yksikkönsä lukuvuosisuunnitelman seudullisen ja kuntakohtaisen suunnitelmarungon pohjalta yhteistyössä opettajakunnan kanssa. Lukuvuosisuunnitelmassa kuvataan koulukohtaisten oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden sekä ryhmä- ja oppilaskohtaisen tuen toteuttamisen käytänteet. Lukuvuosisuunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuoden päätteeksi rehtorin ja opettajakunnan välisessä yhteistyössä.

Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut

Esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä tiedonsiirto toteutetaan koulun alkua edeltävän kevään aikana esiopettajien, kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan, vastaanottavan koulun erityisopettajan ja tulevan luokanopettajan välisessä yhteistyössä. Lasten tuen tarpeet huomioidaan perusopetuksen opetusryhmiä muodostettaessa.

Alakoulusta yläkouluun siirryttäessä pedagogisiin asioihin ja oppimisen tuen tarpeisiin liittyvä tiedonsiirto toteutetaan kuudennen luokan kevätlukukauden aikana oppilasta opettavien opettajien, tulevan laaja-alaisen erityisopettajan, kuraattorin ja tarvittaessa muiden moniammatillisten ammattilaisten välisessä yhteistyössä. Oppilaiden tuen tarpeet huomioidaan yläkoulun opetusryhmiä muodostettaessa.

Perusopetuksesta toiselle asteelle siirryttäessä tiedonsiirto toteutetaan pääsääntöisesti tulevan opiskelupaikan varmistuttua tai oppilaan ja huoltajan luvalla yhdeksännen luokan kevätlukukauden aikana opinto-ohjaajan, erityisopettajan ja vastaanottavan oppilaitoksen välisessä yhteistyössä.

Perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen aikana sekä lapsen siirtyessä perusopetukseen. Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä ja ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla pyritään ennaltaehkäisemään vahvempien tuen tarpeiden muodostumista sekä esi- että perusopetuksessa.

Esiopetuksen aikana ilmenneet lapsikohtaisen tuen tarpeet huomioidaan perusopetukseen siirryttäessä tiedonsiirtoprosessin yhteydessä. Jos lapsella on ollut lapsikohtaisen tuen päätös esiopetuksessa, voidaan oppilaskohtaisen tuen arviointi tehdä tapauskohtaisesti harkiten heti perusopetuksen alkaessa.

Perus- ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt kuvataan tarkemmin esiopetuksen opetussuunnitelmassa sekä nivelvaihesuunnitelmassa, joka on liitetty osaksi esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmaa. Päätöksenteon vastuut määritellään kunnan hallintosäännössä.

Pienryhmien koko ja muodostaminen

Erityisluokat muodostetaan perusopetuslain 20 §:n mukaisesti. Oppimisen tuen koordinaattori suunnittelee yhdessä yhtenäiskoulujen rehtoreiden ja erityisopettajien kanssa erityisluokkiin tulevat oppilaat oppilaantuntemuksen ja oppilaiden tuen tarpeiden mukaisesti.

Oppimisen edellytyksiä tukevat ja ryhmäkohtaiseen tukeen liittyvät joustavat pienryhmät toteutetaan opettajien välisessä yhteistyössä, tilannekohtaisesti ja tarveperusteisesti harkiten. Ryhmäkoko vaihtelee.

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut tarkennetaan koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut

Rehtori tai koulunjohtaja arvioi yhteistyössä opettajakunnan kanssa ryhmäkohtaisen tuen vaikuttavuutta sekä riittävyyttä lukuvuoden aikana ja sen päätteeksi kouluilla.

Rehtori tai koulunjohtaja hakee lukuvuosittain koulukohtaista tukikehystä huomioiden etukäteen ryhmäkohtaisten tukimuotojen tarpeen omassa yksikössään. Oppimisen tuen koordinaattori, opetuspalvelujen erityisasiantuntija ja kasvatus- ja koulutusjohtaja tarkastavat resurssin. Tuki mitoitetaan vähintään lainsäädännön määrittelemän

valtakunnallisen oppilaskohtaisen laskentaperiaatteen mukaisesti ja ilmoitetaan lukuvuosittaisen tunti- ja tukipäätöskehysten yhteydessä.

Tarvittaessa kiireellisestä lisäresurssin tarpeesta tehdään esitys oppimisen tuen koordinaattorin kautta kasvatus- ja koulutusjohtajalle, joka päättää mahdollisuuksien mukaan lisäresurssin myöntämisestä tai vie lisämäärärahaesityksen päätettäväksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan kautta kunnanhallitukseen ja kunnanvaltuustoon.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyden arvioinnin periaatteet, käytännöt ja vastuut tarkennetaan koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa.

Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu

Oppilasta opettavat opettajat tekevät arvioinnin oppilaskohtaisen tuen tarpeesta sekä laativat tuen toteuttamista koskevan suunnitelman luokanopettajan tai -ohjaajan johdolla, yhteistyössä erityisopettajan, oppilaan ja huoltajan kanssa. Moniammatillista yhteistyötä tehdään tarvittaessa. Moniammatillisen yhteistyön periaatteet kuvataan tarkemmin paikallisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa.

Oppimisen tuen koordinaattori valmistelee päätösesityksen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman pohjalta. Kasvatus- ja koulutusjohtaja tekee päätöksen oppilaskohtaiseen tukeen siirtymisestä oppimisen tuen koordinaattorin esityksen pohjalta.

Päätöksen valmistelun sekä yhteistyön käytännöt ja vastuut tarkennetaan koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa. Päätöksenteon vastuut määritellään kunnan hallintosäännössä.

Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut

Erityisopettaja arvioi ja laatii suunnitelman oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien kanssa. Moniammatillista yhteistyötä on suositeltavaa hyödyntää arviota ja suunnitelmaa laadittaessa. Oppimisen tuen koordinaattori valmistelee päätösesityksen rajaamista ja poikkeamista koskevan suunnitelman pohjalta. Huoltajaa ja oppilasta kuullaan ennen päätöksen tekemistä. Kasvatus- ja koulutusjohtaja tekee päätöksen oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta oppimisen tuen koordinaattorin esityksen pohjalta.

Päätöksen valmistelun sekä yhteistyön käytännöt ja vastuut tarkennetaan koulukohtaisissa lukuvuosisuunnitelmissa. Päätöksenteon vastuut määritellään kunnan hallintosäännössä.